

**Інститут правотворчості
та науково-правових експертиз
Національної академії наук України**

**ПРАВОТВОРЧА ДІЯЛЬНІСТЬ
ТА ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИЙ НАПРЯМ РОЗВИТКУ
ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ**

*Збірник матеріалів
Всеукраїнської науково-практичної конференції*

м. Київ, 28 квітня 2026 року

Видавництво
«Юридика»
2026

УДК 340.134+340.135/.136(477):341(4ЄС)(062.552)

П 68

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Інституту правотворчості та науково-правових
експертиз Національної академії наук України
28 травня 2026 року, протокол № 6*

Редакційна колегія:

Кот О. О., Гриняк А. Б., Міловська Н. В.

Відповідальний редактор:

Міловська Н. В.

П 68 **Правотворча діяльність та євроінтеграційний напрям розвитку законодавства України** : збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Київ, 28 квітня 2026 р.). Одеса : Видавництво «Юридика», 2026. 152 с.

ISBN 978-617-8804-18-3

28 квітня 2026 року в Інституті правотворчості та науково-правових експертиз НАН України проведено Всеукраїнську науково-практичну конференцію «Правотворча діяльність та євроінтеграційний напрям розвитку законодавства України».

У рамках конференції обговорено пріоритети розвитку правотворчої діяльності в Україні та подальшого вдосконалення національного законодавства в умовах євроінтеграційних процесів.

Видання адресоване науковим та науково-педагогічним працівникам закладів вищої освіти і наукових установ, аспірантам, практикуючим юристам та всім, хто цікавиться актуальними питаннями правотворчої діяльності.

УДК 340.134+340.135/.136(477):341(4ЄС)(062.552)

© Інститут правотворчості та науково-правових експертиз
Національної академії наук України, 2026
© Автори, 2026

ЗМІСТ

ВІТАЛЬНЕ СЛОВО 7

НАПРЯМ 1. ЗАГАЛЬНІ ЗАСАДИ ПРАВОТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

ЗДІЙСНЕННЯ ОЦІНКИ ВПЛИВУ ПРОЕКТУ НОРМАТИВНО-ПРАВОВОГО АКТА ЯК ІНСТРУМЕНТ ПОПЕРЕДЖЕННЯ ПРАВОВИХ ПРОГАЛИН: ДОСВІД ЄС ТА МОЖЛИВОСТІ ДЛЯ УКРАЇНИ Атаманчук Н. І.	9
ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОГО ЗАКОНОДАВСТВА В АСПЕКТІ ПРОЦЕСІВ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ Бобровник С. В.	13
ЗАКОНОДАВСТВО ПРО ЄВРОІНТЕГРАЦІЮ: СУЧАСНІСТЬ ТА ПЕРСПЕКТИВИ Колодій А. М., Лапко А. Г.	16
ACQUIS COMMUNAUTAIRE ЯК ОРІЄНТИР ДЛЯ РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОГО ЗАКОНОДАВСТВА Косович В. М.	22
МЕТОДОЛОГІЯ ПРАВОТВОРЧОСТІ: ВІД МИСТЕЦТВА ДО ТЕХНОЛОГІЇ Костицький М. В., Кушакова-Костицька Н. В.	26
ЄС ЯК ФУНДАТОР ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ СУБ'ЄКТІВ ПРАВОТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ Мельник Я. Я.	29
ВЗАЄМОДІЯ ПРАВОТВОРЧОСТІ ТА ПРАВОЗАСТОСУВАННЯ У КОНТЕКСТІ АДАПТАЦІЇ ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ ДО ПРАВА ЄС Міловська Н. В.	33
ЦИФРОВІЗАЦІЯ ПРАВОТВОРЧОГО ПРОЦЕСУ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ: ВПРОВАДЖЕННЯ E-PARLIAMENT ТА E-CONSULTATIONS ТА ЇХ ВІДПОВІДНІСТЬ СТАНДАРТАМ ЄС Нашинець-Наумова А. Ю.	37
УКРАЇНА НА ШЛЯХУ ВПРОВАДЖЕННЯ ACQUIS SCHENGEN Нікіфоренко В. С.	41
ВПЛИВ РАДИ ЄВРОПИ НА ПРАВОТВОРЧУ ДІЯЛЬНІСТЬ В УКРАЇНІ Онїщик Ю. В.	44

ЮРИДИЧНА ТЕХНІКА В УМОВАХ «ТУРБОРЕЖИМУ»: ЯК ПРИСКОРИТИ ЗАКОНОТВОРЕННЯ БЕЗ ВТРАТИ ЯКОСТІ Предместніков О. Г., Тіхонов А. М.	47
ДЕЯКІ ІСТОРИКО-ЮРИДИЧНІ РОЗДУМИ ПРО УЧАСТЬ ІНДИВІДА В УКРАЇНСЬКІЙ ЗВИЧАЄВІЙ ПРАВОТВОРЧОСТІ Бедрій М. М.	51
СИСТЕМА РІВНІВ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНИЙ, МІЖНАРОДНИЙ ТА ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ПРАВОВІ ВИМІРИ Бодюл Є. М., Перевертун О. В.	54
КОРПОРАТИВНА ПРАВОТВОРЧІСТЬ: НАРІЖНІ ЗАСАДИ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНОГО ВЕКТОРУ РОЗВИТКУ Томкіна О. О.	57
ЛОБІВАННЯ ЯК ФОРМА УЧАСТІ ЗАІНТЕРЕСОВАНИХ ОСІБ У ПРАВОТВОРЧІЙ ДІЯЛЬНОСТІ Хальота А. І.	60
РОЗВИТОК НОРМОТВОРЧОСТІ МІНІСТЕРСТВА ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ Петрук Я. А.	65
ВПЛИВ ПРАВОВОГО НІГІЛІЗМУ НА ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ В УКРАЇНІ Резнік А. Б.	68

НАПРЯМ 2. АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ГАЛУЗЕВОГО НОРМОТВОРЕННЯ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

ПРАВОВІ ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕАБІЛІТАЦІЇ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ В УКРАЇНІ Дмитренко Е. С., Дмитренко Ю. П.	72
ПРАВО ОНУКІВ НА СПАДКУВАННЯ ЗА ЗАКОНОМ: ГАРМОНІЗАЦІЯ З ЄВРОПЕЙСЬКИМ ДОСВІДОМ ЧИ ПОШУК ВЛАСНОЇ МОДЕЛІ? Заїка Ю. О.	75
ГАРМОНІЗАЦІЯ ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ У СФЕРІ ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВИХ ДОКАЗІВ ІЗ ПРАВОМ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ: ПРОБЛЕМИ ПРАВОТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ Зозуля І. В.	79

ОСОБЛИВОСТІ АДАПТАЦІЇ НАЦІОНАЛЬНОГО ЗАКОНОДАВСТВА У СФЕРІ ЕКСПЛУАТАЦІЇ БЕЗПЛОТНИХ ПОВІТРЯНИХ СУДЕН ДО ПРАВА ЄС	
Кузнецов В. В.	82
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВА НА БЕЗПЕЧНЕ ДОВКІЛЛЯ ЯК СКЛАДОВА ІНСТИТУЦІЙНОЇ СПРОМОЖНОСТІ УКРАЇНИ У ПІСЛЯВОСННОМУ ВІДНОВЛЕННІ	
Легеза Ю. О.	88
ФОРМА ДОГОВОРУ ПРО ПЕРЕРЕЗПОДІЛ СПАДЩИНИ В ПОЛОЖЕННЯХ ОНОВЛЕНОГО ЦК УКРАЇНИ	
Лукаsevич-Крутник І. С.	90
НОВІ ВИКЛИКИ У ПРОВЕДЕННІ МИТНОЇ РЕФОРМИ ТА ОНОВЛЕННІ МИТНОГО ЗАКОНОДАВСТВА В ЄС ТА УКРАЇНИ	
Монаснко А. О.	93
ЗАХИСТ ПРАВ ПОТЕРПІЛИХ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ: ПРАВОТВОРЧИЙ АСПЕКТ У СВІТЛІ ДИРЕКТИВИ 2012/29/ЄС	
Пчеліна О. В.	95
МІГРАЦІЙНА СКЛАДОВА СОЦІАЛЬНО-ДЕМОГРАФІЧНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ	
Токарчук О. В.	99
НОВЕЛІЗАЦІЯ ЗАКОНОДАВСТВА ЄС У СФЕРІ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ: СУЧАСНІ ТРЕНДИ ТА ЇХ ВРАХУВАННЯ У НАЦІОНАЛЬНІЙ ПРАВОТВОРЧІЙ ДІЯЛЬНОСТІ	
Устименко В. А., Джабраїлов Р. А.	102
ПРИНЦИП ВЕРХОВЕНСТВА ПРАВА В ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСАХ РЕФОРМУВАННЯ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА	
Федотова Г. В.	105
ПРОБЛЕМИ ЗАКОНОДАВЧОГО ВИЗНАЧЕННЯ ПРАВОВОГО СТАТУСУ УСТАНОВ ЯК ЮРИДИЧНИХ ОСІБ ПРИВАТНОГО І ПУБЛІЧНОГО ПРАВА	
Щербина В. С.	108
ПУБЛІЧНІ ПОСЛУГИ ЯК ЗАСІБ АДМІНІСТРАТИВНО- ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ НАСЕЛЕНИХ ПУНКТІВ	
Борисенко А. О.	112

ЩОДО АКТУАЛЬНИХ ПИТАНЬ СУДОВОГО ІМУНІТЕТУ ДЕРЖАВИ У СПРАВАХ ПРО ВІДШКОДУВАННЯ ШКОДИ, ЗАВДАНОЇ ЗБРОЙНОЮ АГРЕСІЄЮ РФ	
Кравчук Д. В.	115
ДЕЯКІ АСПЕКТИ АДАПТАЦІЇ ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ У СФЕРІ ОХОРОНИ БІОРИЗНОМАНІТТА ДО ACQUIS ЄС	
Красіліч Н. Д.	118
ПОЯВА ТА РОЗВИТОК МОДЕЛІ СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ НА ТЕРЕНАХ УКРАЇНИ	
Сеник Т. Б.	123
ЦИФРОВІЗАЦІЯ КОРПОРАТИВНИХ ПРОЦЕДУР ЯК ОБ'ЄКТ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ В ПРАВІ ЄС	
Січук Л. В.	126
АДАПТАЦІЯ ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ ДО ЄВРОПЕЙСЬКИХ СТАНДАРТІВ У СФЕРІ ПРАВ ПАЦІЄНТА	
Сорока О. Я., Федосенко Н. В., Хомут У. В.	131
ВИЗНАЧЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ СВОБОДИ В ЗАКОНОДАВСТВІ УКРАЇНИ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВДОСКОНАЛЕННЯ	
Хорольський Р. Б.	134
ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОСТУПУ ДО ЕКОЛОГІЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ	
Букресва В. В.	138
РОЗВИТОК ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ ЩОДО НАДАННЯ ПУБЛІЧНИХ ПОСЛУГ У СФЕРІ ЗАХИСТУ ДОВКІЛЛЯ В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ	
Гурба В. В.	141
КОНТРОЛЬ У СФЕРІ КАПІТАЛЬНОГО БУДІВНИЦТВА: ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ТА ЄВРОПЕЙСЬКІ ОРІЄНТИРИ	
Каснер О. О.	145
РОЗВИТОК ІНСТИТУТУ СУДУ ПРИСЯЖНИХ У КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ	
Якимець С. С.	148

ЦИФРОВІЗАЦІЯ КОРПОРАТИВНИХ ПРОЦЕДУР ЯК ОБ'ЄКТ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ В ПРАВІ ЄС

Сіщук Л. В.

*кандидат юридичних наук, старший дослідник,
завідувач лабораторії корпоративного права
імені академіка Володимира Луця*

*Науково-дослідного інституту приватного права і підприємництва
імені академіка Ф. Г. Бурчака*

*Національної академії правових наук України
м. Київ, Україна*

Цифровізація всіх економічних процесів у межах внутрішнього ринку Європейського Союзу зумовила трансформацію підходів до правового регулювання корпоративних відносин. У сучасних умовах корпоративне право ЄС виходить за межі традиційних механізмів створення та діяльності компаній, орієнтуючись на запровадження цифрових інструментів у процес корпоративного управління та організацію корпоративних процедур, що включає й впровадження електронних форм взаємодії між учасниками корпоративних відносин та надання гарантій законності і прозорості здійснення їх прав у цифровому середовищі.

Директива (ЄС) 2017/1132 Європейського Парламенту та Ради від 14 червня 2017 року щодо деяких аспектів права компаній заклала фундамент для розвитку корпоративного права та управління в компаніях відповідно до нових тенденцій цифрового функціонування внутрішнього ринку ЄС. Хоча первинна редакція цієї Директиви мала кодифікаційний характер і не вводила нових правових інструментів, вона об'єднує попередні акти ЄС, забезпечуючи уніфіковану модель правового регулювання щодо створення та діяльності компаній всіх держав – членів ЄС. У Директиві сформовано координацію національних положень щодо створення товариств з обмеженою відповідальністю, визнання їх недійсними, вимоги до розкриття інформації щодо діяльності цих товариств, вимоги до підтримки, збільшення або зменшення їхнього капіталу, а також вимоги до злиття та поділу товариств з обмеженою відповідальністю, в тому числі транскордонних злиттів товариств. У контексті цифровізації вказаних процедур важливим стало закріплення вимог щодо функціонування та взаємодії національних реєстрів, обов'язковості розкриття інформації через офіційні електронні джерела, а також процедур оприлюднення відомостей про товариства, у тому числі у процесах злиття, поділу та транскордонного злиття.

Подальший розвиток підходів до цифровізації корпоративних процедур було забезпечено шляхом внесення змін до Директиви (ЄС) 2017/1132 через прийняття Директиви (ЄС) 2019/1151 Європейського Парламенту та Ради від 20 червня 2019 року про внесення змін до Директиви (ЄС) 2017/1132 щодо використання цифрових інструментів та процесів у корпоративному праві, яка безпосередньо спрямована на впровадження цифрових інструментів у сферу корпоративного права. Європейська Комісія ще у своєму Повідомленні «Стратегія єдиного цифрового ринку для Європи» наголосила на ролі державних адміністрацій на допомозі товариствам легко розпочати свою діяльність, працювати онлайн та розширюватися за кордон. Тому зазначена Директива доповнила норми щодо обов'язковості забезпечення можливості онлайн-процедур створення компаній, реєстрації філій, а також подання документів в електронній формі без необхідності фізичної присутності заявників. Зокрема, держави-члени повинні надавати конкретну інформацію про онлайн-процедури, передбачені цією Директивою, та зразки установчих документів («шаблони») на відповідних веб-сайтах. При цьому держави-члени повинні допомагати особам та надавати інформацію щодо подання документів для створення товариств та реєстрації філій, а також викладу повноважень та відповідальності адміністративних, управлінських та наглядових органів компаній.

Окрім того, щоб забезпечити захист усіх осіб, які взаємодіють з компаніями або філіями, та запобігти шахрайській або іншій зловживальній поведінці, Директивою (ЄС) 2019/1151 запроваджено положення, згідно яких компетентні органи держав-членів мають мати можливість перевірити, чи особи, яку буде призначено директором, не заборонено виконувати обов'язки директора. Для покращення доступності до інформації про компанію передбачено, що більше інформації має бути доступним безкоштовно в усіх державах-членах. Така інформація повинна включати статус компанії та інформацію про її філії в інших державах-членах, а також інформацію про осіб, які, як орган, або як члени будь-якого такого органу, уповноважені представляти компанію. Крім того, ціна отримання копії всіх або частини документів та інформації, розкритих компанією, будь то паперовими чи електронними засобами, не повинна перевищувати адміністративні витрати на це, включаючи витрати на розробку та ведення реєстрів.

У консолідованій версії Директиви (ЄС) 2017/1132 зазначені зміни відображені, зокрема, у положеннях щодо функціонування системи взаємопов'язаних реєстрів, що забезпечує автоматизований обмін інформацією між національними реєстрами держав-членів, а також закріплено обов'язок держав-членів забезпечити доступ до інформації

про компаній через електронні засоби, включаючи використання Європейського порталу електронного правосуддя як єдиного цифрового інтерфейсу доступу до даних. У ст. 22 Директиви (ЄС) 2017/1132 передбачено створення Європейської центральної платформи (далі – платформи) і систему взаємозв'язку реєстрів, що складається з реєстрів держав-членів, власне платформи та порталу, що слугує європейською електронною точкою доступу. При цьому держави-члени забезпечують сумісність своїх реєстрів у системі взаємозв'язку реєстрів через платформу, що створює передумови для ефективного функціонування єдиного цифрового корпоративного простору.

Наступним правовим актом у контексті цифровізації корпоративних процедур та удосконалення Директиви (ЄС) 2017/1132 стала Директива (ЄС) 2019/2121 Європейського Парламенту та Ради від 27 листопада 2019 року про внесення змін до Директиви (ЄС) 2017/1132 щодо транскордонних перетворень, злиттів та поділів. Директива (ЄС) 2019/2121 не тільки гармонізує правила здійснення транскордонних перетворень, злиттів та поділів, але й інтегрує цифрові інструменти у їх здійснення, зокрема через стандартизацію вимог до спільних проектів умов перетворень, злиттів та поділів, електронного розкриття інформації та взаємодії компетентних органів. Ключовим елементом такої цифровізації виступило запровадження процедурного контролю законності транскордонних операцій через механізм попередніх сертифікатів, що видаються компетентними органами із використанням системи взаємозв'язку реєстрів. Це забезпечує автоматизований обмін інформацією, підвищує рівень правової визначеності та сприяє ефективному функціонуванню внутрішнього ринку ЄС. При цьому Директива (ЄС) 2019/2121 встановлює додаткові гарантії захисту для учасників, кредиторів та працівників товариств через доступ до проектів умов транскордонних операцій, що відображає дотримання принципів законності, прозорості та захисту прав учасників корпоративних відносин під час здійснення транскордонних перетворень, злиттів та поділів.

У площині цифровізації корпоративних процедур як об'єкта правового регулювання особливе значення має Директива (ЄС) 2017/828 Європейського Парламенту та Ради від 17 травня 2017 року про внесення змін до Директиви 2007/36/ЄС щодо заохочення довгострокової участі акціонерів. На відміну від попередніх директив, Директива (ЄС) 2017/828 спрямована на цифровізацію корпоративного управління через удосконалення механізмів взаємодії між компанією, акціонерами та представниками. Зокрема, положення розкривають умови спрощення ідентифікації акціонерів в цифровому середовищі, забезпечення ефективної передачі інформації та створення умов для реалізації прав акціонерів у контексті використання електронних засобів комунікації та

прийняття рішення, що прямо пов'язано із регулюванням цифрових корпоративних процедур. Важливим аспектом у цьому напрямку є повідомлення про загальні збори, порядок денний та результати голосування, що можливо передати у електронній формі та забезпечити у такий спосіб дистанційну участь та реалізацію корпоративних прав, що трансформує модель корпоративного управління в товариствах на прозору та технологічну взаємодію між усіма учасниками корпоративних відносин.

Логічне продовження відображення цифровізації корпоративних процедур варто розглянути у положеннях Директиви Європейського Парламенту та Ради 2004/109/ЄС від 15 грудня 2004 року про гармонізацію вимог до прозорості щодо інформації про емітентів, цінні папери яких допущені до торгівлі на регульованому ринку, та про внесення змін до Директиви 2001/34/ЄС. У чинній редакції цієї Директиви розкрито детальні вимоги до електронного розкриття регульованої інформації, включаючи періодичну фінансову звітність та поточну інформацію про емітентів, через електронні засоби її поширення та зберігання в межах офіційно призначених механізмів, що функціонують як національні цифрові сховища відповідних даних.

Не менш важливе значення має й Регламент (ЄС) № 910/2014 Європейського Парламенту та Ради від 23 липня 2014 року про електронну ідентифікацію та довірчі послуги для електронних транзакцій на внутрішньому ринку та про скасування Директиви 1999/93/ЄС. У даному акті розкрито окремі процедури через встановлення правового режиму електронної ідентифікації та довірчих послуг, включаючи електронні підписи, електронні печатки, електронну доставку тощо. У такий спосіб Регламент (ЄС) № 910/2014 забезпечує взаємне визнання національних засобів електронної ідентифікації між державами-членами, що створює передумови для здійснення юридично важливих дій у межах корпоративного управління в цифровому середовищі без територіальних обмежень. Це означає, що всі важливі корпоративні процедури, які виникають з моменту необхідності створення товариства до прийняття рішень в межах компанії та укладення правочинів поза її межами, можуть здійснюватися в електронній формі з належним рівнем безпеки та автентичності.

Завершальним елементом формування цілісної моделі цифровізації корпоративного управління у праві ЄС є Регламент (ЄС) 2016/679 Європейського Парламенту та Ради від 27 квітня 2016 року про захист фізичних осіб стосовно обробки персональних даних та про вільний рух таких даних, що скасовує Директиву 95/46/ЄС, що розкриває правила обробки персональних даних у всіх сферах, і сфера корпоративного права та управління не є виключенням. У вказаному Регламенті визначено вимоги до того, як компанія повинна збирати,

використовувати та зберігати дані учасників, директорів, працівників та клієнтів, забезпечуючи принципи законності, прозорості та безпеки. У даному контексті всі дані осіб, починаючи з моменту онлайн-реєстрації товариства до електронного голосування чи укладення договорів мають здійснюватися з урахуванням захисту персональних даних, зокрема через впровадження підходів «захист даних за замовчуванням» та «захист даних на етапі проєктування».

Таким чином, аналіз директив та регламентів ЄС дозволяє зробити висновок щодо наявності цілісної системи правового регулювання цифровізації корпоративних процедур. При цьому цифровізація виступає не тільки інструментом спрощення корпоративних процедур, але й є комплексним об'єктом правового регулювання, що поєднує технологічні рішення з правовими механізмами контролю, захисту прав учасників та забезпечення балансу інтересів у цьому сегменті відносин.

Література:

1. Directive (EU) 2017/1132 of the European Parliament and of the Council of 14 June 2017 relating to certain aspects of company law (codification). ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2017/1132/oj>.

2. Directive (EU) 2017/1132 of the European Parliament and of the Council of 14 June 2017 relating to certain aspects of company law (codification) (Text with EEA relevance). ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2017/1132/2022-08-12>.

3. Directive (EU) 2019/1151 of the European Parliament and of the Council of 20 June 2019 amending Directive (EU) 2017/1132 as regards the use of digital tools and processes in company law (Text with EEA relevance). ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2019/1151/oj>.

4. Directive (EU) 2019/2121 of the European Parliament and of the Council of 27 November 2019 amending Directive (EU) 2017/1132 as regards cross-border conversions, mergers and divisions. ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2019/2121/2019-12-12>.

5. Directive (EU) 2017/828 of the European Parliament and of the Council of 17 May 2017 amending Directive 2007/36/EC as regards the encouragement of long-term shareholder engagement. ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2017/828/oj>.

6. Directive 2004/109/EC of the European Parliament and of the Council of 15 December 2004 on the harmonisation of transparency requirements in relation to information about issuers whose securities are admitted to trading on a regulated market and amending Directive 2001/34/EC. ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2004/109/2024-01-09>.

7. Regulation (EU) 910/2014 of the European Parliament and of the Council of 23 July 2014 on electronic identification and trust services for

electronic transactions in the internal market and repealing Directive 1999/93/EC. ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2014/910/2024-10-18>.

8. Regulation (EU) 2016/679 of the European Parliament and of the Council of 27 April 2016 on the protection of natural persons with regard to the processing of personal data and on the free movement of such data, and repealing Directive 95/46/EC (General Data Protection Regulation). ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/2016-05-04>.

АДАПТАЦІЯ ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ ДО ЄВРОПЕЙСЬКИХ СТАНДАРТІВ У СФЕРІ ПРАВ ПАЦІЄНТА

Сорока О. Я.

*кандидат наук державного управління, доцент,
доцент кафедри судової медицини,
медичного та фармацевтичного права
Івано-Франківського національного медичного університету
м. Івано-Франківськ, Україна*

Федосенко Н. В.

*асистент кафедри судової медицини,
медичного та фармацевтичного права
Івано-Франківського національного медичного університету
м. Івано-Франківськ, Україна*

Хомут У. В.

*асистент кафедри судової медицини,
медичного та фармацевтичного права
Івано-Франківського національного медичного університету
м. Івано-Франківськ, Україна*

Процес євроінтеграції України вимагає не лише формального копіювання норм Європейського Союзу, а й глибокої гармонізації національного законодавства з правовими стандартами Європейського суду з прав людини (далі – ЄСПЛ). Однією з найбільш гострих та законодавчо неврегульованих сфер залишається право пацієнта на автономію, зокрема в контексті відмови від лікування, що підтримує життя.

Правові критерії розмежування понять «пасивна евтаназія» та «відмова від лікування, що підтримує життя», базуються на тонкій межі між правом пацієнта на прийняття рішення щодо відмови від лікування (ст. 43 Закону України «Основи законодавства України про охорону